

Z Á P I S

**z jednání Pracovního týmu pro pracovněprávní vztahy, kolektivní vyjednávání a zaměstnanost
dne 9. listopadu 2022 od 10.00 hodin
formou videokonference**

Přítomni: viz příloha - seznam účastníků

Vedoucí pracovního týmu pro pracovněprávní vztahy, kolektivní vyjednávání a zaměstnanost NM Mgr. D. Roučková (MPSV) zahájila jednání, přivítala přítomné účastníky a představila program jednání. Nikdo z přítomných nenavrhl další bod jednání a všichni členové vyjádřili souhlas s navrženým programem.

Na program jednání pracovního týmu dne 9. listopadu 2022 byly zařazeny následující body:

1. Stav notifikace kurzarbeitu

2. Novela zákoníku práce

3. Různé

K bodům programu jednání:

Ad 1. Stav notifikace kurzarbeitu

(Podkladový materiál Ministerstva práce a sociálních věcí)

NM Štěpánková (MPSV) seznámila členy PT s materiálem. Návrh připraveného nařízení vlády je koncipován v návaznosti na situaci ve vztahu k válečné situaci na Ukrajině a dodávkám plynu. Prostřednictvím kurzarbeitu neřešíme důsledky zvyšování cen energií, to řeší MPO. My řešíme překážky v práci ve vztahu k zaměstnanosti. V návrhu nařízení se věnujeme omezení nebo zastavení dodávek ruského plynu, propojení na energetický zákon a vyhlášku č. 344/2012 Sb. o stavu nouze v plynárenství a o způsobu zajištění bezpečnostního standardu dodávky plynu. RIA musela být dopracována, dokončujeme základní legislativní text, v následujících dnech bude zasláno do MPŘ, následně předloženo vládě a nakonec předloženo k notifikaci Evropské komisi. Proběhla řada jednání s Evropskou komisí, která nechce notifikovat samotnou zákonnou podobu kurzarbeitu, ale bude se notifikovat až konkrétní nařízení vlády.

Diskuze ad. 1

NM Vaňásek (ČMKOS) upozornil, že je důležité jednat o dalším nařízení vlády ke kurzarbeitu, kdy pokrytí plynem bude dostatečné, ale ceny budou příliš vysoké. Chybí debata na rychlé zpracování druhé varianty, která je klíčová pro ČMKOS.

NM Štěpánková (MPSV) reagovala, že nejprve necháme projít první nařízení přes jednání vlády a následně necháme proběhnout i druhé nařízení. Členové PT budou osloveni i s druhým nařízením.

Ing. Sedláček (KZPS) sdělil, že to, že některé podniky omezí výrobu z důvodů nedostatku plynu, bude mít dopad na firmy, které jsou na ně navázané a omezení dodávek plynu se jich přímo netýká. Proto je nutné bezodkladně souběžně vypracovat druhé aktivační nařízení vlády, aby PvČP bylo možné poskytnout zaměstnavatelům, kteří budou nuceni omezit svoji činnost z důvodu přímé návaznosti na zaměstnavatele, kteří omezí nebo přeruší svoji činnost z důvodu omezení dodávek plynu do jejich

provozoven. Dotázal se, proč není kurzarbeit řešen šířeji na energie obecně, ne pouze na omezení dodávek plynu.

Mgr. Kužvartová (SP ČR) upozornila, že na jednání, které proběhlo 13. 9. bylo řečeno, že do týdne bude zpracováno nařízení vlády s jasnou provazbou na regulační stupně. K sociálním partnerům se toto nařízení dostalo 5. 10. a 6. 10. byly schváleny změny. Žádá o urychlené jednání, mělo to být řešeno dříve. Zkrácené MPŘ by mělo celý proces urychlit.

NM Štěpánková (MPSV) reagovala, že má omezené personální kapacity ve své sekci a zpoždění ve zpracování bylo zaviněno i zdravotními indispozicemi v sekci.

Mgr. Kužvartová (SP ČR) sdělila, že dle jejího názoru, by měla být řešena obě nařízení společně a nikoli odděleně.

Ing. Novák (MF) podpořil MPSV. Co se týče výpadku dodávek plynu, jedná se o jednorázový problém, avšak co se týče cen energií, tak se bavíme o strukturálním problému. Kurzarbeit je směřován na jednorázové, případně cyklické problémy. Co se týče strukturálních změn, tak ty kurzarbeit spíše brzdí, což je nežádoucí. Většina finančních prostředků určených na řešení současné situace bude alokována MPO a jejich opatření k řešení zvyšování cen energií, nikoli na kurzarbeit, který by měl být vyčleněn pouze k řešení dočasných problémů.

JUDr. Samek (ČMKOS) upozornil, že v pondělí proběhne předsednictvo a plénum RHSD ČR, kde by měl být problém kurzarbeitu a jeho řešení diskutován. Nesouhlasí s tím, že zvyšování cen energií nevidí jako strukturální problém, ale vidí jasnou návaznost na válku, v souvislosti s kterou došlo ke zvýšení cen energií.

Mgr. Kužvartová (SP ČR) informovala, že předtím, než bude SP ČR zvyšovat tlak na představitele vlády, tak chce v rámci pracovního týmu upozornit na problematiku řešení. Vláda rozhodla o pomoci malým a středním podnikům, nikoli těm velkým. Např. sklárnám z toho pomoc neplyne a pokud nedojde v prosinci ke změně, tak budou čelit velkým problémům. Situaci bude SP ČR komentovat i na tripartitě.

JUDr. Samek (ČMKOS) navrhl, aby bylo dáno do usnesení na jednání tripartity, že RHSD doporučuje vládě uplatnit kurzarbeit i pro velké podniky.

Mgr. Kužvartová (SP ČR) podpořila návrh JUDr. Samky.

JUDr. Vaňásek (ČMKOS) rovněž, podobně jako jiní členové PT RHSD, nevnímá současnou energetickou krizi jako strukturální problém.

NM Štěpánková (MPSV) informovala, že MPSV bude pokračovat tak, jak to bylo sděleno na jednání. Priorita je zachránit české pracovníky na trhu práce, podpořit je, aby nepřišli o práci. Tlak na paralelní dovoz pracovní síly z třetích zemí je třeba velmi pečlivě zvážit. Důležité je, abychom nesměřovali peníze do dvou protichůdných opatření.

Mgr. Kužvartová (SP ČR) se vyjádřila k pracovníkům z třetích zemí. Dle jejího názoru nejsou uvedená opatření protichůdná. Požaduje pracovníky z Filipín, Kazachstánu a dalších zemí, neboť v některých odvětvích jsou potřební nyní.

Mgr. Česal (KZPS) zmínil, že přijímání zahraničních pracovníků ze třetích zemí má pojistku na ÚP ČR.

JUDr. Vaňásek (ČMKOS) poznamenal, že nábor zahraničních pracovníků ze třetích zemí je jednou z možností, nyní je však klíčové řešit kurzarbeit.

NM Štěpánková (MPSV) požaduje, abychom se chovali racionálně ve vztahu ke státním financím, abychom neplatili ze státního rozpočtu dvě protichůdné věci (kurzarbeit a dovoz zahraniční pracovní síly).

Ing. Novák (MF) závěrem diskuze k bodu 1. dodal, že se celou dobu bavíme o strukturálním problému.

Závěr: Pracovní tým projednal předložený návrh řešení tzv. kurzarbeitu připravený MPSV a žádá MPSV o:

1. urychlené předložení návrhu NV do zkráceného meziresortního připomínkového řízení a následnou rychlou realizaci kroků směřujících ke spuštění kurzarbeitu;
2. urychlené vypracování a předložení druhého nařízení vlády, které se týká omezení provozu a následně výpadků práce z důvodu drahých energií či souvisejících logistických a dodavatelských problémů.

Materiál byl projednán a diskutován s členy Pracovního týmu pro pracovněprávní vztahy, kolektivní vyjednávání a zaměstnanost.

NM Roučková (MPSV) ukončila bod 1) a přesunula se k bodu 2).

Ad. 2 Novela zákoníku práce

(Podkladový materiál Ministerstva práce a sociálních věcí)

NM Roučková (MPSV) seznámila členy PT s materiálem. Informovala, že součástí tohoto bodu jsou 2 materiály zpracované MPSV; shrnutí připomínkového řízení a navržené zásadní úpravy v reakci na připomínky uplatněné v MPŘ.

Shrnutí připomínkového řízení se skládá z těchto částí:

- úprava informační povinnosti zaměstnavatele,
- úprava prací konaných mimo pracovní poměr ZP,
- úprava rodičovské dovolené,
- zvláštní pracovní podmínky některých zaměstnanců,
- práce z jiného místa;
- doručování,
- připomínky uplatněné k RIA, důvodové a předkládací zprávě,
- hlavní připomínky uplatněné nad rámec návrhu.

Celkem bylo osloveno 107 připomínkových míst, připomínky byly vypořádávány ve vztahu k evropským směrnici a jejich transpozici. Nejvíce připomínek směřovalo k výkonu práce z jiného místa (homeworking).

Povinné náležitosti dohody o výkonu práce z jiného místa plánuje předkladatel z návrhu vypustit. Dle názoru překladatale je žádoucí, aby tyto dohody navrhované záležitosti obsahovaly, a proto tyto budou rozvedeny v rámci důvodové zprávy. V krajních případech, kdy to vyžaduje veřejný zájem, bude zakotvena možnost nařídit práci z jiného místa zaměstnavatelem. Předkladatel setrvává na svém návrhu stanovení paušálu na vybrané druhy nákladů spojených s výkonem práce z jiného místa zahrnující zvýšené náklady na spotřebu energie, spotřebu vody a odvod odpadů. Počítá se s povinností MPSV vždy částku každoročně aktualizovat a dále ji aktualizovat i mimořádně, aby bylo možné

v případě výrazných výkyvů částku aktualizovat v průběhu aktuálního roku. Ostatní náklady by nebyly vyloučeny, ale pouze v rovině prokazování těchto nákladů zaměstnanec zaměstnavateli – náklady za telekomunikační služby, datové služby, opotřebení vlastních pracovních pomůcek zaměstnanci.

Těhotné ženy, osoby pečující o osoby závislé na pomoci jiné fyzické osoby a zaměstnanci pečující o dítě do věku 8 let (včetně), budou moci písemně požádat o výkon práce na dálku. V případě, že by zaměstnavatel žádosti nevyhověl, musel by zaměstnanci písemně zdůvodnit proč. Na výkon práce na dálku tak nebude právní nárok.

V případě dohod konaných mimo pracovní poměr (DPP a DPČ) předkladatel setrvává na svém původním návrhu, tedy že zaměstnavatel bude povinen rozvrhovat pracovní dobu. Tím pádem by byl zajištěn předvídatelný režim zaměstnanec ve smyslu směrnice TPWC. Pravidla pro rozvrhování pracovní doby by zůstala co nejvíce flexibilní. Zaměstnavatel by nebyl povinen rozvrhnout pracovní dobu na celé období platnosti dohody, popř. vyrovnávací období, ale mohl by ji v důsledku rozvrhovat ve vztahu ke každé jednotlivé směně. Lhůta pro seznámení zaměstnanec s rozvrhem je stanovena na 3 dny předem, pokud se zaměstnanec a zaměstnavatel nedohodnou na jiné době seznámení. Taková dohoda o jiné době seznámení může být paušální nebo individuální. V rámci DPP a DPČ je možné pružné rozvržení pracovní doby nebo si může při výkonu práce z jiného místa zaměstnanec rozvrhnout pracovní dobu sám. Další změnou je zakotvení práva na dovolenou pro zaměstnanec s DPP a DPČ. Nebude-li dovolená během trvání pracovněprávního vztahu vyčerpána, bude při jeho skončení pouze „proplacena“. Překážky v práci u DPP a DPČ – nově bude z důvodu obecného zájmu (darování krve, tábory atd.) zaměstnanci náležet pracovní volno, nicméně mu nenáleží náhrada odměny. Limit 300 hodin se bude výhradně vztahovat k výkonu práce a nebudou se do něj započítávat tzv. náhradní doby.

Nyní probíhá vypořádání MPŘ, po vypořádání bude materiál předložen na vládu. Ze strany Evropské komise bylo zahájeno nenotifikační řízení – uplynuly lhůty transponování směrnic a ČR nemá směrnice transponovány. Na ČR by mohly být uvaleny sankce v podobě finanční pokuty.

Diskuze ad. 2

JUDr. Samek (ČMKOS) doporučil, aby se v rámci dnešního jednání vyjadřovalo pouze k materiálu před vypořádáním připomínek a později se sešel PT znova po vypořádání připomínek před předložením vládě.

Mgr. Kužvartová (SP ČR), Mgr. Česal (KZPS) souhlasí s navrženým postupem JUDr. Samka.

Ing. Mrázová (KZPS) se dotázala, zda by bylo možné metodicky připravit postup pro kontroly SÚIP v souvislosti s administrativou pro mikropodniky.

NM Roučková (MPSV) reagovala, že bude snaha vytvořit návodnou důvodovou zprávu pro úpravu pravidel pro DPP a DPČ.

Závěr: PT bere podkladový materiál MPSV na vědomí a žádá MPSV o opětovné svolání PT k finální verzi návrhu transpoziční novely zákoníku práce před předložením vládě.

NM Roučková (MPSV) ukončila bod 2) a přesunula se k bodu 3).

Ad. 3 Různé

Mgr. Česal (KZPS) požádal, aby firmy mohly v případě aplikace kurzarbeitu pokračovat ve vzdělávání zaměstnanců.

NM Roučková (MPSV) poděkovala členům PT RHSD za diskuzi a ukončila jednání.

V Praze dne 9. listopadu 2022
Zapsala: Mgr. Barbora Uramová

Schválila: Mgr. Dana Roučková
vedoucí pracovního týmu
náměstkyně ministra práce a sociálních věcí

